

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-914/24-E
Sp. zn. ČŠIE-S-149/24-E

Název	Základní škola Pardubice-Spořilov, Kotkova 1287
Sídlo	Kotkova 1287, Bílé Předměstí, 530 03 Pardubice
E-mail	reditel@zs-sporilov.eu
IČO	42 938 554
Identifikátor	600 096 092
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martin Fiala
Zřizovatel	statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti	Kotkova 1287, Pardubice
Inspekční činnost na místě	16. až 18. a 23. 4. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Pardubice-Spořilov, Kotkova 1287 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Ve školním roce 2023/2024 se ve 20 třídách vzdělává celkem 529 dívek a chlapců, to je obdobný počet jako při minulé inspekční činnosti v říjnu 2022. Kapacita školy je

využita z 98 %. Tři žáci se vzdělávají v zahraničí. Více než jedna desetina z celkového počtu žáků má jiný mateřský jazyk než český. Speciální vzdělávací potřeby byly školskými poradenskými zařízeními diagnostikovány u 75 žáků. Činnost školní družiny je organizována v pěti odděleních, do kterých bylo k 31. 10. 2023 přihlášeno 126 žáků. Stravování pro žáky a zaměstnance zajišťuje školní jídelna, která se nachází přímo v budově školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Hlavní změnou, která od minulé inspekční činnosti ve škole nastala, bylo jmenování nového ředitele k 1. 8. 2023. K jeho přednostem patří zkušenosti z dřívějšího řízení školského subjektu v jiném kraji, ale také znalost místních podmínek, protože ve škole působil už před konkursem jako učitel. V prvním roce po nástupu do funkce se soustředil na zmapování všech oblastí činnosti školy, seznámení se s jednotlivými uplatňovanými procesy, aby v následujícím období mohlo dojít k jejich optimalizaci, případně novému nastavení. Koncepce rozvoje školy, předložená při konkursním řízení, byla zveřejněná, je známá pedagogům i podporovaná zřizovatelem. Jejím přínosem je zejména vize nových přístupů v oblasti vedení lidí. Jedním ze záměrů je zapojení celého týmu pedagogů do řízení školy, což poskytne širší spektrum pohledů a názorů na řešené situace, přinese aktivní možnost pro každého ovlivnit směřování školy a motivuje k větší sounáležitosti se školní komunitou. Ředitel spolu se svojí zástupkyní, která je ve funkci již delší dobu, na základě hospitační činnosti promýšlejí možnosti delegování pravomocí a úkolů na další pracovníky. Průběžná dotazníková šetření slouží k posouzení realizovaných postupů a přijetí vhodných inovativních opatření. Základní organizační dokumenty (řády, směrnice apod.) jsou účelně zpracované, náležitě vymezují pravidla fungování subjektu.

V pedagogickém sboru dochází v posledních letech k postupné přirozené obměně. Aktuálně jsou součástí kolektivu čtyři učitelé bez odborné kvalifikace, kteří si chybějící pedagogické vzdělání doplňují příslušným studiem. V kvalitě výuky se tato skutečnost většinou výrazně negativně neprojevila. Vedení školy v souladu s koncepcí rozvoje zaměřuje pozornost k profesnímu růstu zaměstnanců. Ředitel se v rámci nově zavedených tzv. výročních rozhovorů zajímá o výsledky, požadavky a cíle jednotlivých vyučujících, spolu s nimi je vyhodnocuje, porovnává s potřebami školy a hledá možné cesty k posunu. Ty se objevují například v podpoře dalšího vzdělávání, jehož individuální akce byly v uplynulých letech využívány jen malou částí pedagogů. Příležitostí ke zlepšení do budoucna je též pravidelné plánování společného vzdělávání pro celou sborovnu se zaměřením na aktuální pedagogická témata. K inspiraci a podnícení spolupráce doporučuje vedení školy učitelům tzv. vzájemné hospitace, které účelně přispívají ke zkvalitňování pedagogických postupů.

Školní poradenské pracoviště bylo po nástupu nového ředitele vhodně doplněno speciální pedagožkou, jež zajišťuje zejména přímou individuální speciálně pedagogickou péči pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Spolu se školní psycholožkou, která ve škole pracuje již delší čas, zvyšují odbornou úroveň poskytovaných poradenských služeb.

V oblasti materiálních podmínek se v posledním období průběžně zlepšuje zejména vybavení digitálními pomůckami a technikou, které je financované hlavně z prostředků Národního plánu obnovy. Za přispění sponzorských financí probíhá dílčí obměna nejstarších dataprojektorů využívaných k vizualizaci učiva. Zcela nově byla pro větší pohodlí pedagogů při přípravě učebních materiálů pro žáky zřízena na chodbách v každém patře copy centra. Podle výše dalších finančních prostředků jsou modernizovány i pomůcky pro výuku dalších předmětů a činnost školní družiny. Úplata za zájmové vzdělávání je využívána k drobným

úpravám prostředí tříd, v nichž jsou z důvodu nedostatku prostor stabilně umístěna všechna oddělení školní družiny. Jejich standardní vybavení je doplněno kobercem, hrami, stavebnicemi. Pro zvýšení bezpečnosti a přehledu o přítomných i odcházejících žácích byl zaveden čipový docházkový systém pro přihlášené do školní družiny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací proces byl realizován podle aktuální verze školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „ŠVP Pardubice – Spořilov“, který je přehledný, pro všechny srozumitelný. Zajímavě pojatá je v něm digitální kompetence prolínající všemi předměty, zřejmá je úzká provazba s kritickým myšlením. Vyučovací proces zpestřují rozmanité aktivity situované mimo školu a propojující učivo s běžným životem (např. spolupráce s domovem pro seniory).

Sledovaná výuka byla většinou připravená, promyšlená. Pedagogové měli stejně jako při minulé inspekci stanovené přiměřené vzdělávací cíle, namísto činnostní formulace však častěji pouze zmínili téma probíraného učiva, což je aktivně nevede k vyhodnocení jejich naplnění. Zejména na 1. stupni nechyběla (s malou výjimkou) v úvodu vhodná motivace, směrem k vyšším ročníkům se postupně vytrácela. Ve výuce učitelé zpravidla účelně kombinovali frontální a samostatnou práci, v menší míře se objevovala činnost ve skupinách či dvojicích, která ne vždy úplně smysluplně rozvíjela spolupráci žáků, což je prostorem ke zlepšení do budoucna. Ke zpestření vyučovacích hodin byly u mladších žáků využity písničky, říkanky, pohybové chvilky, napříč ročníky se dařilo propojení učiva s každodenním životem, vyvozování nových poznatků na základě již získaných znalostí a zkušeností žáků. Oproti předešlé inspekční činnosti byly častěji cíleně posilovány žákovské postoje. Zájem o učení pedagogové podporovali různým množstvím názorného materiálu a didaktických pomůcek (obrázky, modely, kartičky, pracovní listy, atlasy atd.), zčásti i prostřednictvím digitálních technologií (interaktivní tabule, dataprojektory). Ojedinele žáci k procvičování učiva využili vlastní mobilní telefony. Příležitostí k rozvoji je ve větší míře pracovat s různými informačními zdroji, vést žáky k samostatnému vyhledávání informací, k jejich třídění, analýze a aplikaci. K efektivním a zdařilým patřila například na experimentech založená výuka chemie, která vedla žáky k vlastnímu objevování, hledání souvislostí. Ve sledovaných hodinách měly předkládané úlohy zpravidla stejnou úroveň obtížnosti, diferenciaci učiva vůči žákům nadaným, s potřebou podpůrných opatření či s odlišným mateřským jazykem, kteří v důsledku jazykové bariéry nerozuměli zadání, se objevila v malé míře. Dostatek času byl věnován upevňování získaných vědomostí, učitelé většinou žákům poskytovali průběžnou zpětnou vazbu, povzbuzovali a podněcovali je k plnění úkolů. Hodiny byly zpravidla ukončeny závěrečným shrnutím se zhodnocením práce pedagogem, který pochválil činnost obecně všech ve třídě, nikoliv jednotlivců. Sebehodnocení žáků bylo využito občas, formy vyjádření byly různé. Systematická evaluace s efektivní sebereflexí žáků byla naznačena v jedné z hodin českého jazyka. Vzájemné hodnocení se nevyskytlo vůbec. Převládala vlná pracovní atmosféra, vzájemná komunikace učitelů se žáky byla přátelská, pozitivní, vstřícná.

Zájmové vzdělávání probíhá na základě „Školního vzdělávacího programu pro školní družinu“, který je přílohou „ŠVP Pardubice – Spořilov“. Žáci mají po dopoledním vyučování v jednotlivých odděleních prostor pro odpočinek, relaxaci, volnou zábavu i pro činnosti rozvíjející jejich zájmy a nadání. Vychovatelky jim nabízely jak společné aktivity (výtvarné, rukodělné, literární), tak individuální podle vlastního výběru. Žáci často tvořili ve skupinkách, které si sami zvolili. Možnost volby aktivit s volnou komunikací s kamarády příznivě ovlivňovala atmosféru ve školní družině. Vychovatelkám často

pomáhaly také asistentky pedagoga, jejichž přítomnost byla přínosem. Činnost školní družiny vhodně doplňují různé akce (výlet do ZOO Jihlava, karneval, drakiáda, sportovní soutěže), přispívající k účelnému využití volného času žáků i prezentaci školy na veřejnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech je zřejmá z průběžného monitorování žákovských vědomostí a dovedností. Údaje o naplňování očekávaných výstupů pedagogové evidují prostřednictvím klasifikace, podrobnější informace o učebním pokroku žáků jsou zaznamenávány na základě jejich individuálního uvážení. Příležitostí ke zlepšení do budoucna je věnovat cílenou pozornost systematickému sledování vzdělávacího pokroku žáků a individualizaci vzdělávacích aktivit.

Důležitou zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávacího procesu poskytuje externí testování, výkony žáků obou stupňů jsou v něm průměrné až podprůměrné. Možností ke zlepšení je vyhodnocovat problémové segmenty úloh za účelem úpravy výukových postupů, případně zajistit i další komerční testování tak, aby si žáci na danou formu ověřování znalostí zvykli.

Výsledky vzdělávání učitelé projednávají čtvrtletně v rámci pedagogických rad i průběžně při předávání informací mezi kolegy. Celkové hodnocení na vysvědčení v aktuálním školním roce přineslo oproti roku 2022 drobné zlepšení, s vyznamenáním dohromady prospělo 60 % žáků. Možnost zažít pocit úspěchu měli zejména žáci v nejnižších ročnících, což je motivovalo pro další školní práci. Na 2. stupni bylo prospívajících s vyznamenáním podstatně méně, tento stav zde potvrzuje i vysoký počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a s odlišným mateřským jazykem, kteří spadají do oblasti školního neúspěchu (dostatečný a nedostatečný prospěch). Příčinou jsou chybějící diferenciací výuky a individualizace vzdělávacích cílů. Učitelům schází také dovednosti potřebné pro práci s heterogenními třídami jako jsou důraz na názornost, volba jednoduchého jazyka pro vysvětlení probíraného tématu, ověřování pochopení učiva, využívání kotvicích aktivit, formativního hodnocení. Příležitostí k pozitivnímu posunu je intenzivnější metodická pomoc školního poradenského pracoviště učitelům při realizaci podpůrných opatření a dalších didaktických postupů pro efektivnější výuku žáků celého spektra nadání a potřeb. Ze strany vedení školy je třeba vhodně systematicky působit na pedagogy v oblasti sjednocení pohledu na hodnocení, a to zejména ve smyslu respektování individuálních možností žáků. Podíl neprospívajících byl v daném pololetí 2,3 %. Žákům ohroženým školním neúspěchem učitelé nabízejí podporu ve výuce, dovysvětlení nejasností, připravují pro ně doučovací aktivity, mají možnost opravit si nepovedené ověřování znalostí apod.

Pozitivní bilance hodnocení chování (pouze dva žáci se sníženým stupněm) je dokladem úspěšného osvojování sociálních dovedností, ukazuje dobré nastavení preventivních aktivit. Školní poradenské pracoviště při identifikaci projevů rizikového chování spolupracuje s rodiči i odborníky z jiných institucí. Za porušení daných pravidel jsou v případě potřeby udělována výchovná opatření, za dosažené výsledky a reprezentaci školy pak pochvaly. Vytváření pozitivních vzájemných vztahů v třídních kolektivech je podporováno nejen ve škole, ale také například během výjezdových akcí (adaptační a sportovní kurzy) a projektových dnů.

Žáci se pravidelně účastní různých předmětových soutěží či olympiád, úspěchy přivádí ze sportovních klání, ale například i z dějepisné olympiády, a to na celostátní úrovni. Důležitým aspektem práce školy je také její prezentace na veřejnosti prostřednictvím mnohých akcí (např. Vánoční a Velikonoční dílny, Lidový běh, výstupový maratón Mont Blanc), které podporují souměřitelnost se školou. Významným partnerem jsou při nich

zákonní zástupci, škola věnuje pozornost spolupráci s nimi a jejich zapojení do školního života.

Závěry

Vývoj školy

- od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve funkci ředitele školy, což přineslo nové prvky zejména do oblasti vedení lidí,
- průběžně se zlepšují materiální podmínky vzdělávání (zvláště vybavení digitálními pomůckami a technikou), které zefektivňují výuku,
- v ostatních sledovaných oblastech si škola udržela stejnou úroveň.

Silné stránky

- prezentace školy na veřejnosti prostřednictvím mnoha nejrůznějších akcí, v nichž jsou hlavními partnery zákonní zástupci a které kladou důraz na sounáležitost se školou (1.5),
- vstřícná atmosféra výuky podporující otevřenou komunikaci a budování prosociálních vztahů (2.2),
- nastavení účelné podpory profesního rozvoje pedagogů ve formě tzv. výročních rozhovorů (2.3).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- minimální využití různých informačních zdrojů pro vlastní bádání a objevování žáků v rámci výuky nepodporuje práci s informacemi, jejich vyhledávání, třídění, analýzu a aplikaci (4.2),
- malá míra diferenciaci a individualizace výuky na 2. stupni vzhledem k žákům celého spektra nadání a potřeb neumožňuje účinné využití jejich učebního potenciálu (4.3).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- využívat všechny dostupné informační zdroje pro objevování nových poznatků samotnými žáky,
- zaměřit pozornost na závěrečné zhodnocení výuky vzhledem k rozvoji žáků,
- zajistit pro pedagogický sbor vzdělávací akci zaměřenou na diferenciaci a individualizaci ve výuce,
- sledovat a průběžně vyhodnocovat vzdělávací výsledky žáků pedagogy i vedením školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu

inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 16. 4. 2024
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „ŠVP Pardubice – Spořilov“ platný ve školním roce 2023/2024 (včetně přílohy Školní vzdělávací program pro školní družinu)
3. Školní matrika – školní rok 2023/2024
4. Školní řád ze dne 1. 9. 2023
5. Vnitřní řád školní družiny ze dne 1. 9. 2023
6. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2023/2024
7. Třídní knihy - školní rok 2023/2024
8. Výroční zpráva o činnosti školy - školní rok 2022/2023
9. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní rok 2022/2023, 2023/2024
10. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování - školní rok 2023/2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Mgr. Erik Landeckí, školní inspektor

22. 5. 2024